

Цамбаагийн БАТЦЭРЭН

Orcid: [https:// orcid.org/0000-0001-7528-9564](https://orcid.org/0000-0001-7528-9564)

Researchgate.net battserents@mas.ac.mn

ТАНИЛЦУУЛГА

Доктор (Ph.D) Ц.Батцэрэн нь 2002-2004 онд Ботаникийн хүрээлэнгийн Ургамлын ресурс-интродукцийн лабораторт эрдэм шинжилгээний дэд ажилтанаар орж ажиллахдаа “Монгол орны байгалийн нэн ховор, гоц ашигт ургамлыг ашиглах, хамгаалах шинжлэх ухааны үндэслэл боловсруулах” сэдвийн хүрээнд “Байгалийн ашигт ургамлын био-экологийн судалгаа”, 2005-2007 онд “Монгол орны гоц ашигт зарим ургамлын нөөц баялаг, экологийн онцлог, тарималжуулах судалгаа”, 2008-2010 онд “Ховор, ашигт ургамлын биобүтээмж, тарималжуулах, үржүүлэх дэвшилтэт арга боловсруулах судалгаа”, 2011 оноос “Ашигт ургамлын тархац нөөцийн үнэлгээ, үржүүлэх нутагшуулах физиологийн үндэслэл”, 2015 оноос “Хээр, нугын зарим ургамал бүлгэмдэлийн урт хугацааны мониторинг ба ургамалжлын зураг”, 2020 оноос “Хээрийн экосистемийн үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүдэд бэлчээр ашиглалтын үзүүлэх нөлөө” сэдэвт ажлын гүйцэтгэгчээр оролцон, байгалийн ашигт ургамлын экологи-эдийн засгийн үнэлгээ, тархац нөөц, ашигт ургамлын тарималжуулалтын чиглэлээр эрдэм шинжилгээ судалгааны ажлыг гүйцэтгэж байна. Ц.Батцэрэн нь 2002-2004 онд ХААИС-ийн Агробиологийн сургуульд “Хумсанцэг /*Calendula L.* / төрлийн зарим зүйлүүдийг Ботаникийн цэцэрлэгийн нөхцөлд тарималжуулж буй судалгааны үр дүн” сэдвээр Хөдөө Аж Ахуйн Ухааны магистрын зэрэг, 2007-2012 онд ОХУ-ын Казань хотын Казаний их сургуульд “Распространение и роль *Ephedra sinica* Stapf. (Ephedraceae L.) в степных сообществах Восточной Монголии” сэдвээр Биологийн Ухааны докторын (Ph.D.) зэрэг хамгаалсан болно.

БҮТЭЭЛ (дэлгэрэнгүй)

Нэг сэдэвт бүтээл-2

Ном-5

Эрдэм шинжилгээний өгүүлэл-25

Гадаад-11

Дотоод-14

Эрдэм шинжилгээний илтгэл-25

Гадаад- 7

Дотоод- 18

Удирдсан болон гүйцэтгэсэн төсөл -10

Удирдсан төсөл-3

Гүйцэтгэсэн төсөл-7

ХОЛБОО БАРИХ

Утас: 976-99771687

Цахим шуудан: battserents@mas.ac.mn

БОЛОВСРОЛ

1998 – 2002 Хөдөө Аж Ахуйн Их сургууль, Ургамалзүйч – Агрономч, Бакалавр

2002-2004 Хөдөө Аж Ахуйн Их сургууль, Хөдөө Аж ахуйн ухааны магистр

2007 – 2012 ОХУ. Казаний Их сургууль, Биологийн ухааны доктор (Ph.D)

АЖЛЫН ТУРШЛАГА

2002–2021 ШУА-ийн Ботаникийн цэцэрлэгт хүрээлэн, Эрдэм шинжилгээний ажилтан

СУДАЛГААНЫ ЧИГЛЭЛ

- Байгалийн ашигт ургамлын экологи-эдийн засгийн үнэлгээ
- Ашигт ургамлын тархац, нөөцийн судалгаа
- Ашигт ургамлын тарималжуулалт
- Угсаатны ургамал судлал

ШАГНАЛ

2012 ШУА-ийн Биологи-ХАА-н салбарын “Шилдэг залуу судлаач” өргөмжлөл

2014 Байгаль Орчин Ногоон Хөгжлийн Яамны “Хүндэт жуух бичиг”

2014 Шинжлэх Ухааны Академийн “Хүндэт жуух бичиг”

2020 БОАЖЯамны “Байгаль орчны Тэргүүний ажилтан”

**БОТАНИКИЙН ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭНГИЙН УРГАМАЛЖЛЫН ЭКОЛОГИ, УРГАМЛЫН
НӨӨЦИЙН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖИЛТАН (Ph.D)
Ц.БАТЦЭРЭНГИЙН БҮТЭЭЛИЙН ЖАГСААЛТ**

Диссертаци, нэгэн сэдэвт бүтээл

1. Батцэрэн Ц. 2004. Хумсанцэцэг (*Calendula L.*) төрлийн зарим зүйлүүдийг тарималжуулж буй судалгааны үр дүн. Магистрын зэрэг горилсон бүтээл, ХААИС, 68.
2. Батцэрэн Ц. 2004. Некоторые результаты акклиматизации рода Ноготки (*Calendula L.*) в условиях Ботанического сада. Тезисы дипломной работы магистра сельскому хозяйству, МГАУ, 14.
3. Батцэрэн Ц. 2012. Распространение и роль *Ephedra sinica* Stapf. (Ephedraceae) в степных сообществах Восточной Монголии. Дисс. на соис. канд. биол. Наук, Казанский Федеральный Университет, 177.
4. Батцэрэн Ц. 2012. Распространение и роль *Ephedra sinica* Stapf. (Ephedraceae) в степных сообществах Восточной Монголии. Автореф. канд.биол. наук. КФУ, 19

Ном, товхимол, сурах бичиг

1. Мөнхжаргал Б., Лигаа У., Очирбат Г., Батцэрэн Ц. 2014. Монгол орны ашигт ургамлын тархац-нөөцийн атлас. Улаанбаатар, Бемби сан.
2. Мөнхжаргал Б., Дугаржав Ч., Цэдэндаш Г., Түвшинтогтох И., Ургамал М., Батцэрэн Ц., Хэрлэнчимэг Ц. 2014. Төв аймгийн зарим ашигт ургамал. Улаанбаатар, Бемби сан.
3. Батцэрэн Ц., Мөнхжаргал Б. ба бусад 2015. Говь-Алтай аймгийн хойд сумдын ашигт ургамал. Улаанбаатар. Бемби сан.

Номын бүлэг

1. Батцэрэн Ц. 2014. Ботаникийн хүрээлэн -40 жил. Бүлэг: Ургамлын нөөц судлалын салбарын түүхэн замнал. Улаанбаатар. Бэмби сан, 243-264.
2. Ургамал М., Батцэрэн Ц., Мөнх-Эрдэнэ Т., Солонго Х. 2016. Монгол орны цэцэгт ургамлын ертөнц – II. Бүлэг: Цэцэгт ургамлын нөөц баялаг. Улаанбаатар. Нарудизайн,

Эрдэм шинжилгээний өгүүлэл

Гадаад

1. Батцэрэн Ц., Любарский Е.Л. 2011. Распространение *Ephedra sinica* Stapf. в Восточной Монголии. Учен. зап. Казан. ун-та. Сер. Естеств. науки. - 2011. - Т. 153, кн. 2: 202-213.
2. Gunin P.D., Bazha S.N., Danzhalova E.V., Dmitriev I.A., Drobyshev Yu I., Kazantseva T.I., Miklyaeva I.M., Ogureeva G.N., Slemnev N.N., Titova S.V., Ariunbold E., Battseren C., and Jargalsaikhan L. . 2012. Expansion of *Ephedra sinica* Stapf. in the arid steppe ecosystems of eastern and central mongolia. *Arid Ecosystems*, Vol. 18, No. 1(50): 26–46.
3. Urtnasan Mandakh, Itgelt Navaandorj, Turuutuvshin Ayanga, Danzanchadav Ganbat, Turuutuvshin Ayanga, Zolzaya Adiya, Battseren Tsambaa, Indree Tuvshintogtokh, Almaz Borjigidai, Chunlin Long. Mongolian traditional botanical knowledge in the dry steppe of Gurvanbulag Soum in the Bulgan Province, Mongolia. *Journal of Ethnobiology and Ethnomedicine*, under review.

Дотоод

1. Батцэрэн Ц., Очирбат Г. 2004. Хумсанцэцэг (*Calendula L.*)-төрлийн ургамлыг тарималжуулсан судалгааны явц. ШУА. Ботаникийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний бүтээл, 15: 175-1786

2. Батцэрэн Ц., Очирбат Г., Батдэлгэр Б. 2004. Эмийн хумсанцэцэг (*Calendula officinalis* L.)-ийн цэцгийн дэлбэний зарим ашигт бодисын судалгааны дүн. ХААИС-ийн эрдмийн бичиг 34: 78-91.
3. Түвшинтогтох И., Энхмаа Д., Батцэрэн Ц., Мөнгөнчимэг Ч. 2010. Дорнод аймгийн ургамалжлын ангилаа, зураглал, төлөв байдлын үнэлгээ. ШУА. Ботаникийн хүрээлэнгийн бүтээл, 22: 98-110.
4. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2013. “Дорноговь аймгийн нэн ховор ашигт ургамлын тархацын судалгааны дүнгээс”. ШУА. Ботаникийн хүрээлэнгийн бүтээл, 25: 133-145.
5. Батцэрэн Ц., Мөнхжаргал Б. 2014. “Төв аймагт ургадаг зарим нэн ховор ашигт ургамлын тархацын судалгааны дүнгээс” “МОНОС” групп. Эм зүйн хүрээлэнгийн “Монголын Эм зүй, Эм судлал” сэтгүүл, 10: 65-71.
6. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2014. “Говь-Алтай аймгийн нэн ховор ашигт ургамлын тархацын судалгааны дүнгээс” ШУА. Ботаникийн хүрээлэнгийн бүтээл, 26 :192-197.
7. Батцэрэн Ц., Азаяа Ж. Батзаяа Г., 2016. Зарим зүйл зээргэний тархац, тэдгээрт агуулагдах хоёрдогч нэгдлийн судалгаа. ШУА. Ерөнхий болон Сорилын Биологийн хүрээлэнгийн бүтээл, 32:211-216.
8. Батцэрэн Ц., Азаяа Ж., Батзаяа Г., Баттогтох Н. 2016. Зарим зүйл ашигт ургамлын тархац, тэдгээрт агуулагдах хоёрдогч нэгдлийн судалгаа. ШУА. *Хими технологийн хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний бүтээл*, 32:211-216.
9. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2020. Төв аймгийн жимс, жимсгэнэт ургамлын тархалт, нөөцийн судалгааны зарим дүн. Ургамалжлын урт хугацааны мониторингийн Мөнгөнморьтын ойт хээрийн суурингийн эрдэм шинжилгээний бүтээл. Улаанбаатар: ТЭПэ. 224-239.

Хурлын эмхэтгэл

Гадаад

1. Батцэрэн Ц. 2009. *Ephedra sinica* Stapf. (Ephedraceae) в степи Восточной Монголии. Проблемы ботаники Южной Сибири и Монголии. Сб.тр.VIII Междунар. Науч.пр.конф. (Барнаул, 19-22 Октября 2009 г) –Барнаул: РБИК “Ачтика” ИП Жирнесенкоб, 265-273.
2. Түвшинтогтох И., Энхмаа Д., Батцэрэн Ц., Мөнгөнчимэг Ч. 2010. Оценка растительного покрова Восточного аймака. Экологические последствия биосферных процессов в экотонной зоне Южной Сибири и Центральной Азии: Труды Международной конференции. Том 1. Уланбатор (Монголия), 6-8 сентября 2010 г.-Уланбатор: Изд-во Бэмби сан, 142-146.
3. Батцэрэн Ц., Түвшинтогтох И. 2010. Распространение растений из рода *Ephedra* L. на территории Восточной Монголии. Перспективы развития и проблемы современной ботаники Сб.тр. Материалы II (IV) Всероссийской молодёжной научно-практической конференции (5-8 Октября 2010 года г. Новосибирск)/ Отв.ред Ю.С.Отмахов.-Новосибирск: Изд-во СО РАН, 66-68.
4. Батцэрэн Ц. 2011. Пункты распространение и обилие популяций Эфедры китайской в степных фитоценозах Восточной Монголии. Разнообразие почв и биоты Северной и Центральной Азии: материалы в междунар. науч. конф. Улан-Удэ (Россия), 20-25 июня 2011 г. Т.1. – Улан-Удэ:Изд-во БНЦ СО РАН, 178 – 180.
5. Фёдорова С.В., Батцэрэн Ц. 2011. Популяции *Ephedra sinica* Stapf. в сухих степях. Найновите постижения на европейската наука 2011. Материали за VII международна научно-практична конференция. Ветеринарна наука. Биологии. Том.32 (17-25 Юни 2011 года г. София) Отв. Ред. Т.П. Милко. – София: Изд-во Бял ГРАД-БГ, 27 – 33.
6. Батцэрэн Ц., Любарский Е.Л., Түвшинтогтох И. 2011. Популяции *Ephedra sinica* Stapf. в настоящих степях Восточной Монголии. Вопросы общей ботаники: традиции и перспективы:

Сб. Тр. II Междунар. – Интернет-конференции. Казань, 8 – 11 ноября 2011. Изд-во “Казанский университет”, 16 – 18.

7. Батцэрэн Ц., Любарский Е.Л. 2012. Распространение *Ephedra sinica* Stapf. в степях Восточной Монголии. Биологическое разнообразие растительного мира Урала и сопредельных территорий: Сб.тр. Материалы II (IV) Всероссийской конференции (28 мая – 1 июня 2012 года г. Екатеринбург)/ Отв.ред В.А.Мухин.- Екатеринбург: Изд-во Гощицкий, 205-207.
8. Battseren Ts. Tuvshintogtokh I. 2013. The *Ephedra sinica* Stapf. natural resources in Eastern Mongolia. Растительность Байкальского региона и сопредельных территорий: Сб.тр. Материалы всероссийской школы-конференции с участием иностранных учёных (г. Улан-Удэ, 11-13 ноября 2013) – Улан-Удэ: Изд-во Бурятского госуниверситета, 188-191.

Догоод

1. Батцэрэн Ц., Очирбат Г. 2005. Эмийн хумсанцэцэг (*Calendula officinalis* L.)-ийн агробиологийн онцлог, цэцгийн дэлбэний зарим ашигт бодисын судалгааны дүн. Хүрэл тогоот-2005 Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын ЭШБХурлын бүтээлийн эмхэтгэл. 69-73.
2. Батцэрэн Ц., Очирбат Г., Гарамжав А. 2006. Хумсанцэцэг (*Calendula* L.)-төрлийн зарим зүйл ургамлыг тарималжуулан хүнсний будаг гарган авах боломж. Хүрэл тогоот-2006. Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын ЭШБХурлын бүтээлийн эмхэтгэл. 73-78.
3. Батцэрэн Ц., Хонгорзул Ц., Энхжаргал Д. 2006. Монголд тарималжуулсан Эмийн хумсанцэцгийн фармакологийн судалгааны дүнгээс. Эрдмийн бага чуулган-2006. ЭМШУИС-ийн эрдэм шинжилгээний бүтээлийн эмхэтгэл. 13-15.
4. Battseren Ts. 2013. The current situation of wild food plants of Mongolia. The 2nd scientific asia and the pacific symposium on sustainable diets: human nutrition and livestock, 280-283.
5. Battseren Ts., Munkhjargal B. 2015. The result of very rare plant distribution research in Dornod province. Ecosystems of Central Asia under Current Conditions of Socio-Economic Development: Proceedings of International Conference. Vol.2. Ulaanbaatar (Mongolia), September 8-11 2015. Ulaanbaatar, 145-147.

Шинжлэх ухааны хялбаршуулсан өгүүлэл, нийтлэл

1. Батцэрэн Ц. Мөнхжаргал Б. 2014. Эрдэмтэн нөхөр, их бичгийн хүн Магсар. Уламжлалт анагаах ухааны 40 жилийн ойн бүтээлд, 137-138.
2. Батцэрэн Ц. 2015. “Дэрэвгэр жиргэрүү ургамлын тархац, нөөц” нийтлэл, “Үндэсний шуудан” сонин 2015.10.15. №197 (2382)
3. Батцэрэн Ц. 2016. Булган аймгийн ашигт ургамлын тойм, тэдгээрийн зохистой хэрэглээ. Нийтлэл, “Үндэсний шуудан” сэтгүүл 2016.06.05.
4. Батцэрэн Ц. 2017. Доктор (Ph.D) У.Лигаа. ШУА. Ерөнхий болон Сорилын Биологийн хүрээлэнгийн бүтээл, 33: 320-323.
5. Батцэрэн Ц., Мөнхжаргал Б. 2018. Эрдэмтэн, зохиолч, доктор (Ph.D) Жамъянгийн Гал. ШУА. Ерөнхий болон Сорилын Биологийн хүрээлэнгийн бүтээл, 34:289-290.
6. Батцэрэн Ц. 2019. Эгэлгүй эрдэмтэй эгэл хүн миний багш. Ургамал, зөгий судлагч. УБ. Адмон принт. 148-150.

Эрдэм шинжилгээний хурлын илтгэл

Гадаад

1. Батцэрэн Ц. 2009. *Ephedra sinica* Stapf. (Ephedraceae) в степи Восточной Монголии. Проблемы ботаники Южной Сибири и Монголии. Международ. конференции. Россия, Барнаул, 19-22 Октября 2009 г
2. Батцэрэн Ц. 2010. Оценка растительного покрова Восточного аймака. Международ. конференции. Уланбатор (Монголия), 6-8 сентября 2010 г.
3. Батцэрэн Ц. 2010. Распространение растений из рода *Ephedra* L. на территории Восточной Монголии. Перспективы развития и проблемы современной ботаники Всероссийской молодёжной научно-практической конференции Россия, Новосибирск, 5-8 Октября 2010.
4. Батцэрэн Ц. 2011. Популяции *Ephedra sinica* Stapf. в настоящих степях Восточной Монголии. Междунар. – Интернет - конференции. Казань, 8 – 11 ноября 2011.
5. Battseren Ts. Tuvshintogtokh I. 2013. The *Ephedra sinica* Stapf. natural resources in Eastern Mongolia. г. Улан-Удэ, 11-13 ноября 2013.
6. Батцэрэн Ц. 2016. Распространение и ресурсы некоторых полезных растений Монголии. Международная молодежная научно-практическая конференция Россия-Монголия. Иркутск (Россия), 16-21 мая 2016.
7. Батцэрэн Ц. 2017. Distribution of *Ephedra sinica* in Mongolia. Japan, Osaka university. “Global Initiative Center”. 13.03. 2017.

Догоод

1. Эмийн хумсанцэцэг (*Calendula officinalis* L.)-ийг тарих тохиромжтой хугацаа сонгох, цэцгийн дэлбэний хими, физикийн зарим шинж чанарын судалгааны дүн. ХААИС-ийн Агробиологийн сургуулийн Багш, докторант, магистрантын эрдэм шинжилгээний бага хурал-2004
2. Эмийн хумсанцэцэг (*Calendula officinalis* L.)-ийн агробиологийн онцлог, цэцгийн ашигт бодисын судалгааны дүн. Ботаникийн хүрээлэнгийн залуу ажилчдын онолын семинар-2004.
3. Эмийн хумсанцэцэг (*Calendula officinalis* L.)-ийн агробиологийн онцлог, цэцгийн дэлбэний зарим ашигт бодисын судалгааны дүн. Хүрэл тогоот-2005 Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын эрдэм шинжилгээний бага хурал.
4. Хумсанцэцэг (*Calendula* L.)-төрлийн зарим зүйл ургамлыг тарималжуулан хүнсний будаг гарган авах боломж. Хүрэл тогоот-2006. Биологи хөдөө аж ахуйн салбарын эрдэм шинжилгээний бага хурал.
5. Монголд тарималжуулсан эмийн хумсанцэцгийн фармакологийн судалгааны дүнгээс. ЭМШУМС Эрдмийн бага чуулган-2006.
6. Дэрэвгэр жиргэрүү –*Saposhnikovia divaricata* (Turcz) Schischk-ийн биологийн онцлог, үрийн соёоломжийн судалгааны дүнгээс. Ботаникийн хүрээлэнгийн залуу ажилчдын онолын семинар-2006.
7. Батцэрэн Ц., И Түвшинтогтох. Дорнод Монголын хээрийн бүлгэмдэлд Зээргэнэ (*Ephedra*)-ийн гүйцэтгэх үүрэг. ШУА-ийн Ботаникийн хүрээлэн байгуулагдсаны 35 жилийн ойд зориулсан эрдэм шинжилгээний бага хурал. Улаанбаатар, 2009.12.04.
8. Батцэрэн Ц. 2012. Дорнод Монголын хээрийн ургамал бүлгэмдэлд Нангиад зээргэнэ (*Ephedra sinica* stapf.) -ийн тархац, гүйцэтгэх үүрэг. ШУА. Биологийн салбарын бага чуулган. 2012.10.12.
9. Батцэрэн Ц. 2013. Монгол орны хүнсний ургамал. “Хүнсний тогтвортой хангамж: Хүн амын тэжээл ба мал аж ахуй” сэдэвт Ази, Номхон далайн олон улсын 2-р симпозиум. Улаанбаатар, 08.21-24.
10. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2014. Монгол орны мансууруулах, донтуулах төрлийн ургамлын судалгаа. Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийг батлуулахад нөлөөлөх, ХДХВ/ДОХ-ын халдвараас урьдчилан сэргийлэх ажлыг цогцоор нь авч

хэрэгжүүлэх талаар шийдвэр гаргагч болон бусад оролцогч талуудын оролцоо онол, практикийн хурал. УБ. 04.25.

11. Батцэрэн Ц. 2014. Монгол орны мансууруулах, донтуулах төрлийн ургамлын тархац, нөөц. Ховд аймгийн Цагдаагийн газар, Хар тамхи мансууруулах бодистой тэмцэх нийгэмлэгтэй хамтарсан онол, практикийн хурал. 2014.08.15.
12. Маньдарь Д., И. Түвшинтогтох, Ц. Батцэрэн, Б. Бат-Энэрэл. 2015. Ургамлын мэдээллийн сан түүний өнөөгийн нөхцөл байдал, цаашдын хөгжүүлэлт, солилцох боломжит мэдээ, *Үндэсний орон зайн мэдээллийн сангийн дэд бүтцийг үүсгэж, Үндэсний болон Орон нутгийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулахад ашиглах нь сэдэвт сургалт семинар*, Үндэсний Хөгжлийн Хүрээлэн. 2015.02.11-13.
13. Battseren Ts., Munkhjargal B. 2015. The result of very rare plant distribution research in Dornod province Ecosystems of Central Asia under Current Conditions of Socio-Economic Development. Poster, Ulaanbaatar, 2015.09.08-11.
14. Батцэрэн Ц. Мөнхжаргал Б. 2016. Хогийн олсны тархац нөөц. Хар тамхи мансууруулах бодистой тэмцэх нийгэмлэг, Эрүүгийн Цагдаагийн газрын Хар тамхитай тэмцэх хэлтэстэй хамтарсан онол, практикийн хурал. УБ. 2016. 05.15.
15. Батцэрэн Ц. 2017. Монгол орны цайны ургамал. Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамнаас зохион байгуулсан цай үйлдвэрлэгч аж ахуйн нэгж, шинжлэх ухааны байгууллагууд, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын хамтарсан уулзалт хэлэлцүүлэг. УБ.2017.01.06.
16. Б.Мөнхжаргал, Ц.Батцэрэн. 2017. Монгол орны ашигт ургамлын тархац-нөөцийн судалгаа. БОАЖЯам. Монгол орны байгаль, уур амьсгалын үнэн нөөц. онол практикийн бага хурал. УБ. 2017. 04.12.
17. Батцэрэн Ц. 2017. Ашигт зарим ургамлыг тарималжуулах судалгааны аргазүй. Ерөнхий болон Сорилын Биологийн хүрээлэн. Ургамалжлын экологи, ургамлын нөөцийн лаборатори. Онол арга зүйн семинар. УБ. 2017.05.05.
18. Түвшинтогтох И., Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2019. Хэрэглээний геоботаник, ургамлын нөөц судлалд- профессор Г.Очирбат. Биологийн шинжлэх ухааны доктор, профессор Г.Очирбатын “Ургамал, зөгий судлал – хагас зуун жил” хөдөлмөр алдрын хүндэтгэлийн хурал. 2019 оны 5 дугаар сарын 24. Улаанбаатар хот.

Боловсруулж батлуулсан стандарт

1. Батцэрэн Ц., Оюунгэрэл Г. Долгиотсон гишүүнэ ургамлын үндсийг түүх, хатаах, савлах, хадгалах тээвэрлэх MNS:6745: 2019
2. Батцэрэн Ц., Оюунгэрэл Г. Дэрэвгэр жиргэрүү ургамлын үндсийг түүх, хатаах, савлах, хадгалах, тээвэрлэх MNS: 6746: 2019
3. Батцэрэн Ц., Оюунгэрэл Г. Нангиад зээргэнэ ургамлын газрын дээд хэсгийг түүх, хатаах, савлах, хадгалах, тээвэрлэх MNS:6747: 2019
4. Батцэрэн Ц., Оюунгэрэл Г. Хэвтээ дэгд ургамлын газрын дээд хэсгийг түүх, хатаах, савлах, хадгалах, тээвэрлэх MNS:6748: 2019
5. Батцэрэн Ц., Оюунгэрэл Г. Ээрэм шарилж ургамлын газрын дээд хэсгийг түүх, хатаах, савлах, хадгалах, тээвэрлэх MNS:6749: 2019

Боловсруулсан судалгааны аргазүй

1. Түвшинтогтох И., Батцэрэн Ц., Баттогтох Н. 2017. Ашигт ургамлын тархац, нөөц тогтоох аргазүй. Ерөнхий болон Сорилын Биологийн хүрээлэн Ургамалжлын экологи, ургамлын

нөөцийн лабораторийн хурлаар хэлэлцэж батлав. 2017 оны 3 дугаар сарын 14. Улаанбаатар хот.

2. Батцэрэн Ц. 2017. Ашигт зарим ургамлыг тарималжуулах судалгааны аргазүй. Ерөнхий болон Сорилын Биологийн хүрээлэн. Ургамалжлын экологи, ургамлын нөөцийн лаборатори. Онол арга зүйн семинар. 2017 оны 5 дугаар сарын 05. Улаанбаатар хот.

Аргачлал

1. Батцэрэн Ц., Мөнхжаргал Б., Суран Д. 2014. Нэн ховор, ховор ургамлын экологи эдийн засгийн үнэлгээ тогтоох аргачлал. БОНХЯаманд. УБ.- 24

Зөвлөмж

1. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц., Цэрэнханд Г., Ургамал М. 2014. Монгол орны мансууруулах, донтуулах төрлийн ургамлын тархац, нөөц, тэмцэх арга зам. Хууль зүйн Яаманд.
2. Батцэрэн Ц., Мөнхжаргал Б. 2014. Говь-Алтай аймгийн Бугат, Тонхил, Төгрөг, Шарга, Дарви, Хөхморьт, Баян-Уул, Жаргалан, Тайшир сумдын нэн ховор, ховор, ашигт ургамлын тархац, нөөцийг зохистой ашиглах, хамгаалах зөвлөмж. Говь-Алтай аймгийн БОГазарт.
3. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2015. Сүхбаатар аймгийн ашигт ургамлын тархац, тэдгээрийн нөөцийг зохистой ашиглах, хамгаалах зөвлөмж. Сүхбаатар аймгийн БОГазарт.

Ургамалжлын болон бусад зураг, карт

1. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2014. Монгол орны хэмжээнд Хогийн олс-Cannabis ruderalis-ийн тархацын зураг 1:500000. УБ.
2. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. 2014. Говь-Алтай аймгийн 9 сумын ашигт ургамлын тархацын зураг 1:6000000. УБ.

Доктор (Ph.D) -ын диссертацийн ажилд өгсөн санал

1. Тэгшжаргал Б. 2013. “Цөлөрхөг хээрийн зарим төрлийн бэлчээрийн тархац, ургамалжлын өөрчлөгдөл” биологийн ухааны докторын зэрэг горилсон бүтээлд санал

Үр дүнг сурталчлах, түгээн дэлгэрүүлэх ажилд

1. Батцэрэн Ц. 2014. Ашигт ургамлын тархац, нөөц, хэрэглээ. Ярилцлага, Монголын радио. 4 сар.
2. Батцэрэн Ц. 2014. Ургамлын нөөц судлалын салбарын танилцуулга, Ботаникийн хүрээлэнгийн 40 жил баримтат кино. 9 сар.
3. Батцэрэн Ц. 2014. Эмийн ургамлын тархац, нөөцийн өнөөгийн байдал, Ярилцлага, Эх орон телевиз. 11 сар.
4. Батцэрэн Ц. Эмийн ургамлын тархац, нөөц тэдгээрийн нэмэгдүүлсэн нөөцийг бий болгон ашиглах тухай. Ярилцлага, “TV5” телевиз 2015.4.24.
5. Батцэрэн Ц. 2016. Ашигт ургамлын тархац, нөөц, хэрэглээ нийтлэл “Үндэсний шуудан” сонин 2016.05.16. №097 (2597)
6. Батцэрэн Ц. 2016. Халгайн төрлийн ургамлын ач холбогдол хэрэглээ. Ярилцлага Монголын үндэсний олон нийтийн телевиз. Монголын Мэдээ агентлагийн “Өглөөний мэдээ”хөтөлбөр. 2016.06.03.

Бүтээлийн жагсаалт гаргасан: ЭШДАжилтан, доктор (Ph.D) Ц.Батцэрэн

Дотоод, гадаадтай хамтарсан төсөлт ажил

Гадаад

2015

1. Мөнхжаргал Б., Түвшинтогтох И., Батцэрэн Ц. 2015. Говийн ашигт ургамлын тархац, нөөцийн судалгаа. Япон, Монголын хамтарсан судалгааны баг. Япон, Сумитома корпораци. / гүйцэтгэгч /

Дотоод

2013

2. Мөнхжаргал Б., Дугаржав Ч., Батцэрэн Ц., Ургамал М. 2013. Төв аймгийн хэмжээнд ашигт ургамлын байршил, тархалт, нөөцийг тогтоох судалгаа аймгийн БОГазар / гүйцэтгэгч /
3. Батцэрэн Ц., Ургамал М. 2013. Говийн туруутан амьтдын идэш тэжээлийн судалгаа. Дэлхийн байгаль хамгаалах сан, Зэрлэг ан амьтдыг хамгаалах нийгэмлэг. / гүйцэтгэгч /

2014

4. Батцэрэн Ц., Мөнхжаргал Б., Суран М., Ч.Хосбаяр. 2014. Ховор ашигт ургамлын экологи эдийн засгийн үнэлгээ тогтоох аргачлал боловсруулах судалгааны ажил. БОНХЯам /удирдагч/
5. Батцэрэн Ц., Мөнхжаргал Б., Түвшинтогтох И., Ургамал М. 2014. Говь-Алтай аймгийн Бугат, Тонхил, Төгрөг, Шарга, Дарив, Хөхморьт, Баян-Уул, Жаргалан, Тайшир сумдад нэн ховор, ховор, ашигт ургамлын тархац, ашиглагдах нөөцийг тогтоох, зохистой ашиглах, хамгаалах зөвлөмж боловсруулах судалгааны ажил (УИБС-14/74). Говь-Алтай аймгийн БОГазар / удирдагч /
6. Батцэрэн Ц., Батзаяа Г., Очгэрэл Н., Пагмадулам С. 2014. Хүнсний гоц ашигт 10 зүйл ургамлыг Ботаникийн цэцэрлэгийн нөхцөлд тарималжуулан тэдгээрийн биологийн идэвхит бодисыг тодорхойлох судалгааны ажил. “Хөвсгөл Их Тайга” ХХК /удирдагч/
7. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц., Ургамал М., Цэрэнханд Г. 2014. Монгол орны хэмжээнд мансууруулах, донтуулах төрлийн ургамлын тархац, нөөц тогтоох судалгааны ажил. Хуульзүйн яам, БОНХЯам, Ботаникийн хүрээлэн / гүйцэтгэгч /
8. Мөнхжаргал Б., Батцэрэн Ц. ба бусад. 2014. Ховд аймгийн ургамлын бүртгэл, нөөцийн судалгаа, тархалтын зураглал, генофондын сан бүрдүүлэх судалгааны ажил ТШ/2014. Ховд Их сургууль, Ботаникийн хүрээлэн хамтарсан, Ховд аймгийн БОГазар / гүйцэтгэгч /

2015

9. Мөнхжаргал Б., Дугаржав Ч., Батцэрэн Ц., Ургамал М., Хонгорзул О. 2015. Сүхбаатар аймгийн ашигт ургамлын тархац, нөөцийг тогтоох, зохистой ашиглах, хамгаалах зөвлөмж боловсруулах судалгааны ажил. Сүхбаатар аймгийн БОГазар / гүйцэтгэгч /

2017

10. Түвшинтогтох И., Батцэрэн Ц., Мандах Б. 2017. Ашигт зарим зүйл ургамал тарималжуулах туршилт судалгааны ажил. “Амуулай” ХХК / гүйцэтгэгч /